

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 9. februára 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. Z.** pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné, o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obvineného J. Z. vedená Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4To 48/2014, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Prešove sa vedie pod sp. zn. 4To 48/2014, konanie o odvolaní obžalovaného J. Z. proti rozsudku Okresného súdu Poprad z 22. septembra 2014, sp. zn. 5T 164/2013.

Obžalovaný Z. v písomnom podaní (č.l. 1199) ako aj ústne počas verejného zasadnutia odvolacieho senátu predniesol námietku zaujatosti nielen voči konajúcemu senátu ale i voči všetkým ostatným sudcom Krajského súdu v Prešove, pritom obžalovaný navrhol vec odňať i z pôsobnosti Krajského súdu v Prešove.

Pokiaľ ide o navrhované odňatie veci, uviedol, že má pochybnosti o objektívnom rozhodovaní sudcov krajského súdu, ide tu o akt pomsty zo strany sudcu JUDr. Rotha, s ktorým vedie občiansko-právny spor. Aj sudkyňa okresného súdu je voči nemu zaujatá, pričom sudcovia krajského súdu urobia čo ona a prokurátorka okresnej prokuratúry budú chcieť. Sudcovia krajského súdu voči nemu zaujali nepriateľský postoj už tým, že ho neprepustili z väzby.

Dňa 3. februára 2015 predložil Krajský súd v Prešove príslušný spisový materiál spolu s písomnými vyjadreniami sudcov Krajského súdu v Prešove k ich nožnej zaujatosti v trestnej veci obžalovaného - tunajšiemu súdu na rozhodnutie v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Z obsahu vyjadrení sudcov Krajského súdu v Prešove pritom vyplýva (č.l. 1207-1211), že tí obvineného J. Z. nepoznajú (s výnimkou JUDr. Evy Rešatkovej, ktorá rozhodovala v jeho iných trestných veciach), nemajú žiadny vzťah k predmetu konania a vo veci sa necítia byť zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom preskúmal vyššie spomenuté návrhy obvineného a zistil, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci Krajskému súdu v Prešove.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkove lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je pritom aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci **len celkom výnimočne** a zo **skutočne závažných dôvodov**, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle ustálenej súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom

alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný prípad, obžalovaný Z. neuviedol v podstate ani voči jednému sudcovi Krajského súdu v Prešove žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, a v dôsledku ktorých by teda bolo možné uvažovať o ich zaujatosti. Jeho tvrdenia sú len subjektívne domnienky, účelové tvrdenia smerujúce skôr k priet'ahom v konaní. Navyše z písomných vyjadrení samotných sudcov vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí.

Čo sa pritom týka námietky zaujatosti vznesenej voči konajúcemu senátu odvolacieho súdu, tak o tejto v zmysle § 32 ods. 3 Tr. por. rozhodol namietaný senát krajského súdu, pričom uvedené uznesenie z dôvodu podanej s'ťažnosti zo strany obžalovaného zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

A napokon vo vz'ahu k námietkam smerujúcim k procesnému postupu súdu v danej veci (napr. rozhodovanie o väzbe) treba uviesť, že tieto nemajú v súvislosti s daným rozhodovaním žiadnu relevanciu (viď k tomu ust. § 32 ods. 6 Tr. por.).

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu s'ťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. februára 2015

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová